

Memo

Aan : Auditcomité
Van : Janneke Oosterhuis
Onderwerp : Algemene beschrijving proces aanbesteding accountantsdiensten jaarrekening
Datum : 23 januari 2025

Geachte leden van het Auditcomité,

De accountantscontrole van de jaarrekening moet met ingang van boekjaar 2025 opnieuw worden aanbesteed.

De raad wijst de accountant aan die de opdracht tot controle van de gemeentelijke jaarrekening krijgt ([Gemeentewet, artikel 213, tweede lid](#)). Burgemeester en wethouders bereiden in overleg met de raad de aanbesteding van de accountantscontrole voor ([Controleverordening Loon op Zand, artikel 2, tweede lid](#)). Het Auditcomité heeft gedurende de aanbestedingsprocedure de rol van beoordelingscommissie (idem, artikel 2, derde lid).

De aanbesteding is naar verwachting een Europese aanbesteding volgens het Besluit Aanbestedingsregels voor Overheidsopdrachten (BAO). Hierbij wordt een openbare procedure gevolgd.

In onderstaande schetsen wij kort op welke wijze de aanbesteding van de accountantscontrole zal plaatsvinden.

1. Opstellen en vaststellen aanbestedingsdocument

Het aanbestedingsdocument is het centrale document in de aanbesteding. Hierin staan twee elementen centraal: de eisen en de wensen. Met de **eisen** stelt de gemeente kaders waaraan de accountantscontrole van de jaarrekening moet voldoen: wat moet de accountant doen en wat wordt van hem verwacht. Uitsluitend accountantskantoren die aan alle eisen kunnen en willen voldoen, mogen offren (knock-out systeem).

De **wensen** in het aanbestedingsdocument vormen vervolgens de basis voor de selectie van de accountantskantoren. Bij de wensen gaat het bijvoorbeeld om prijs, maar daarnaast bijvoorbeeld ook om kwaliteit van de dienstverlening of de samenstelling van het controleteam. In het aanbestedingsdocument wordt aan elke wens een eigen wegingsfactor toegekend. Door de wensen en de wegingsfactoren zo compleet en duidelijk mogelijk te formuleren, wordt een objectieve selectie van de beste aanbieder gegarandeerd. Belangrijk is dat de regelgeving niet toestaat dat er straks wordt afgeweken van deze score. Met andere woorden: de aanbieder die straks – op grond van de gewogen wensen - als beste uit de bus komt, moet de opdracht ook krijgen.

Het aanbestedingsdocument wordt door de raad vastgesteld. Het gaat namelijk om de accountant die in opdracht van de raad de jaarrekening controleert. Met het vaststellen van het aanbestedingsdocument spreekt de raad uit wat het van zijn accountant verwacht.

Na publicatie van het aanbestedingsdocument zal een aantal (verplichte) stappen gezet moeten worden om tot aanbesteding over te gaan.

2. Nota van inlichtingen

Als eerste krijgen potentiële inschrijvers de gelegenheid om de gemeente vragen over het aanbestedingsdocument te stellen. De geanonimiseerde vragen en antwoorden worden gebundeld en vervolgens gepubliceerd (Nota van Inlichtingen).

3. Beoordelen offertes

Na de Nota van Inlichtingen krijgen accountantskantoren een aantal weken de tijd om hun offerte in te dienen.

Daarna beoordeelt de gemeente de ingediende offertes. Dit gebeurt op grond van de wensen uit het aanbestedingsdocument. Aan elke wens is een weging gegeven. Zo weegt het aspect prijs voor een bepaald deel mee in het uiteindelijke eindoordeel. Andere wensen – zoals kwaliteit van de dienstverlening of bijvoorbeeld samenstelling van het controleteam – wegen voor een ander deel mee.

De score op de wens “prijs” is het eenvoudigst vast te stellen: deze volgt rechtstreeks en objectief uit het geoffreerde bedrag. Het scoren van de andere wensen vereist mogelijk een meer inhoudelijke interpretatie van de gegeven antwoorden.

4. Gunning

Uit de beoordeling van de offertes volgt een totaalscore per offerte. Daaruit volgt onmiddellijk welke aanbieder het beste aanbod heeft gedaan. Aan deze aanbieder dient de opdracht te worden verstrekt. De gemeente kan dus niet om haar moverende redenen de opdracht aan de nummer twee verstrekken.

Wel moet de uiteindelijke opdracht aan de accountant in een raadsbesluit worden vervat. Belangrijk is dus dat dit raadsbesluit niet geamendeerd wordt, in de zin dat de opdracht naar een ander accountantskantoor gaat. Dit zou de gemeente in grote (aangebestedingsrechtelijke) problemen brengen. NB: het raadsbesluit geldt als een voorlopige gunning, omdat accountantskantoren daarna nog 15 dagen tijd hebben om eventueel bezwaar in te dienen.

5. Teken en overeenkomst

Na het verlopen van de bezwaartermijn is de gunning definitief, en kan de overeenkomst worden getekend. Vanuit de gemeente gebeurt dit door de burgemeester.

Tot slot

De controle van de jaarrekening wordt gedaan door een accountant die door de raad is aangewezen. De wetgever heeft hier bewust voor gekozen: de accountant doet zijn werk namelijk in dienst van de raad (de accountant is een van de “hulptroepen van de raad”).

Dat betekent dus ook dat bij de keuze van de accountant, de raad bepalend is: aan welke eisen en wensen moet zijn accountant voldoen. De raad speelt zijn kaderstellende rol daarmee vooral bij het vaststellen van het aanbestedingsdocument. Het college en de ambtelijke organisatie ondersteunt de raad in het aanbestedingsproces.